

CHARTA PĂCII

**CODUL PĂCII, COLABORĂRII ÎNTRE
POPOARE ȘI A COEXISTENȚEI PAȘNICE
A CELOR DOUĂ SISTEME**

www.editurauniversitara.ro

FRIEDERICH WEINBERG

CHARTA PĂCII

**CODUL PĂCII, COLABORĂRII ÎNTRE
POPOARE ȘI A COEXISTENȚEI PAȘNICE
A CELOR DOUĂ SISTEME**

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2012

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WEINBERG, FRIEDERICH

**Charta Păcii : Codul păcii, colaborării între popoare și
a coexistenței pașnice a celor două sisteme / Friedrich Weinberg. -**
București : Editura Universitară, 2012
ISBN 978-606-591-447-6

94(100)

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786065914476

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din
această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2012
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

TABLA DE MATERII

PARTEA GENERALĂ

Prefață	13
Capitol introductiv: Istoricul Păcii și al luptelor Popoarelor	25
Capitolul I: Angajamentul popoarelor	38

DECLARAȚIA DE PRINCIPII A POPOARELOR

TITLUL I

Despre pace și colaborare între popoare	42
Capitolul I: Despre pacea popoarelor	42
Capitolul II: Colaborarea între popoare	43
Capitolul III: Foruri Supreme internaționale de asigurare și consolidarea păcii între popoare	44
Capitolul IV: Despre Organizația Națiunilor Unite	44
Capitolul V: Despre Consiliul Mondial al Păcii	45
Capitolul VI: Relațiunile dintre O.N.U. și Consiliul Mondial al Păcii	46

TITLUL II

Despre coexistența pașnică a celor două sisteme: Capitalismul și socialismul	47
Capitolul VII: Condițiuni pentru asigurarea coexistenței pașnice a celor două sisteme	47
Capitolul VIII: Asigurarea lichidării pașnice a oricăror diferențe între popoare	47
Capitolul IX: Autodeterminarea popoarelor	48
Capitolul X: Despre națiuni	48

TITLUL III

Despre coexistența pașnică a capitalismului și socialismului	49
Capitolul XI: Condițiuni pentru asigurarea coexistenței pașnice a celor două sisteme	49
Capitolul XII: Tratatative pașnice pentru lichidarea diferendelor dintre State	50
Capitolul XIII: Autodeterminarea popoarelor	50

Capitolul XIV: Dezarmarea generală, Pactul Păcii, întrecerea pașnică între cele două sisteme	51
Capitolul XV: Interzicerea armei atomice și a oricăror arme bacterio-logice, chimice de exterminare în masă	52

TITLUL IV

Mijloace pentru realizarea păcii, colaborării și coexistenței pașnice între popoare	53
Capitolul XVI: Colaborarea între popoare pe tărâm cultural, economic și social	53
Capitolul XVIII: Asigurarea minimului de existență pentru fiecare cetățean	56
Capitolul XIX: Asigurarea și drepturile la locuință ale fiecărui cetățean	57
Capitolul XX: Asigurarea schimbului liber între state, asigurarea legăturilor comerciale internaționale	58
Capitolul XXI: Lichidarea pașnică a oricăror diferende de drept internațional între popoare prin tratative și schimb de experiențe	58
Capitolul XXII: Miniștrii păcii, științei și culturii	60
Capitolul XXIII: Serviciul obligator în apărarea Păcii	62
Capitolul XXIV: Școlile Păcii, Științei și Culturii	62
Capitolul XXV: Bugetul Păcii, Științei și Culturii	63
Capitolul XXVI: Tratatul de prietenie, de neagresiune și de dezarmare între popoare	64
Capitolul XXVII: Asigurarea securității popoarelor, tratat general cu privire la securitatea colectivă a popoarelor în lume	65

TITLUL V

Războiul, înaltă crimă împotriva Păcii și umanității.	66
Capitolul XXVIII: Acțiunea de război	66
Capitolul XXIX: Violenta și forța armată, arme de război.	67
Capitolul XXX: Războiul atomic	67
Capitolul XXXI: Războiul cotropitor, războiul agresiv, definirea agresorului și agresiunea	68

TITLUL VI

Întrebuințarea energiei nucleare și atomice în slujba Păcii, Științei și Culturii.	73
---	----

Capitolul XXXI bis: Era atomică - Era Păcii	73
Capitolul XXXII: Fondul atomic	74
 TITLUL VII	
Luna Păcii și a coexistenței pașnice între popoare	75
Capitolul XXXIII: Schimburi culturale - Congrese Culturale	75
Capitolul XXXIV: Expoziții internaționale, conferințe internaționale ale Miniștrilor Păcii, Științei și Culturii	76
 TITLUL VIII	
Dreptul internațional al popoarelor. Mijloacele de sancționare și de executare ale dușmanilor păcii, marii criminali ai Păcii, Colaborării și Coexistenței pașnice între popoare	78
Capitolul XXXV: Tribunalul Internațional al Popoarelor, Competența și modul de activitate	78
Capitolul XXXVI: Componenta Tribunalului Internațional al Popoarelor	79
Capitolul XXXVII: Modul de sesizare al Tribunalului Internațional al Popoarelor	80
Capitolul XXXVIII: Modul de judecare al Tribunalului Internațional al Popoarelor	81
 TITLUL IX	
Căile de atac împotriva hotărârii Tribunalului Internațional	82
Capitolul XXXIX: Recursul - Plebiscitul internațional al popoarelor	82
Capitolul XL: Executarea hotărârilor date de Plebiscitul internațional al popoarelor.....	84
Capitolul XLI: Brigăzile Păcii, Executorii Păcii	85
 TITLUL X	
Organele de administrație, de conducere, de executare ale Codului Păcii	86
Capitolul XLII: Adunarea Generală a Codului Păcii	86
Capitolul XLIII: Atribuțiile Adunării generale	86
Capitolul XLIV: Modul de activitate al adunării generale	88
Capitolul XLV: Înaltul Consiliu al Păcii	89
Capitolul XLVI: Secretariatul general al Codului Păcii	90

TITLUL XI	
Ratificarea și semnarea Chartei Păcii - Codului Păcii	91
Capitolul XLVII: Ratificarea și semnarea Codului Păcii	91
Capitolul XLVIII: Sediul Adunării Generale și a Secretariatului General	92
Capitolul XLIX: Asociația Internațională a Partizanilor Codului Păcii, colaborării între popoare și a coexistenței pașnice a celor două sisteme	92

PARTEA SPECIALĂ

CRIMELE ÎMPOTRIVA PĂCII ȘI ALE UMANITĂȚII ȘI PEDEPSELE RESPECTIVE

TITLUL I	
Crimă împotriva Păcii	94
Capitolul I. Crima împotriva Păcii prin declarare de război	94
Capitolul II. Crima împotriva Păcii prin instigare, tănuire la acțiunea de război	95
TITLUL II	
Crimă împotriva Păcii prin împiedicarea colaborării între popoare ...	97
Capitolul III. Crimă împotriva colaborării între popoare prin împiedicarea relațiilor de prietenie	97
TITLUL III	
Crima împotriva Păcii prin împiedicarea coexistenței celor două sisteme	98
Capitolul IV. Nerespectarea tratatelor de alianță și prietenie internațională dintre popoare	98
TITLUL IV	
Crimă împotriva Păcii prin favorizarea înarmărilor	99
Capitolul V. Înalta crimă împotriva dezarmării	99
TITLUL V	
Crimă împotriva Păcii și a relațiilor de prietenie între popoare	100
Capitolul VI. Crima împotriva Păcii prin încălcarea suveranității naționale și a egalității între popoare	100

TITLUL VI

Înalta crimă împotriva Păcii prin împiedicarea dezvoltării științei și culturii între popoare	102
Capitolul VII. Crimă împotriva Păcii prin împiedicarea dezvoltării învățământului	102
Capitolul VIII. Crimă împotriva Păcii prin împiedicarea dezvoltării Științei și Culturii, precum și a schimburilor culturale și științifice între state	102

TITLUL VII

Înalta crimă împotriva Păcii prin producerea și folosirea energiei atomice, hidrogenice și altor arme de exterminare în masă	103
Capitolul IX. Înalta crimă împotriva Păcii prin întrebuințarea armelor atomice	103
Capitolul X. Înalta crimă împotriva Păcii prin întrebuințarea armelor cu hidrogen	104
Capitolul XI. Înalta crimă împotriva Păcii prin întrebuințarea materialelor dezagreabile de exterminare în masă a populațiilor	105
Capitolul XII. Înalta crimă împotriva Păcii și a umanității, prin întrebuințarea armei bacteriologice, chimice, ca arme de exterminare în masă	105
Capitolul XIII. Înalta crimă împotriva Păcii și a umanității, prin întrebuințarea energiei atomice, cu hidrogen și armelor de exterminare, în afara progresului uman, împotriva științei și a culturii	106

TITLUL VIII

Înalta crimă împotriva Păcii și a umanității, prin sabotarea soluționării pașnice a conflictelor internaționale	108
Capitolul XIV. Înalta crimă împotriva Păcii prin împiedicarea realizării Pactului Păcii	108
Capitolul XV. Crima împotriva Păcii prin împiedicarea soluționării pașnice a conflictelor între popoare	109

TITLUL IX

Crimă împotriva Păcii prin împiedicarea dezvoltării muncii de asistentă sanitară	110
Capitolul XVI. Împiedicarea muncii științifice de asistență sanitară ..	110

TITLUL X

Crimă împotriva Păcii prin împiedicarea măsurilor de redresare economică între popoare	111
Capitolul XVII. Crimă împotriva Păcii prin sabotarea mijloacelor de dezvoltare a popoarelor din punct de vedere economic	111
Capitolul XVIII. Crimă împotriva Păcii prin împiedicarea comerțului internațional	113

TITLUL XI

Crimă împotriva Păcii, comisă prin împiedicarea măsurilor de pregătire și educare a tineretului pentru apărarea Păcii	114
Capitolul XIX. Crimă împotriva Păcii prin sabotarea serviciului obligator în apărarea Păcii	114
Capitolul XX. Crimă împotriva Păcii prin împiedicarea și sabotarea Învățământului și a școlilor Păcii, a instituțiilor de Pace și Cultură a Universităților Păcii	115

TITLUL XII

Sabotarea bugetului Păcii	116
Capitolul XXI. Crima împotriva Păcii prin sabotarea bugetului Păcii	116

TITLUL XIII

Nerespectarea dispozițiilor date de către organele prevăzute în Codul Păcii	118
Capitolul XXII. Înalta crimă împotriva Păcii, comisă prin neexecutarea și nerespectarea organelor de conducere prevăzute în prezentul Cod	118

TITLUL XIV

Crimă împotriva Păcii comisă de către salariați.	119
Capitolul XXIV. Crimă împotriva Păcii comisă de salariați prin acțiuni în favoarea războiului	119
Capitolul XXV. Crima împotriva Păcii comisă de salariați care propagă războiul atomic	120
Capitolul XXVI. Crima împotriva Păcii comisă de salariați prin împiedicarea dezvoltării științei și culturii	121

Capitolul XXVII. Alte crime împotriva Păcii comise de salariații care împiedică colaborarea și coexistența pașnică	122
Capitolul XXVIII. Alte crime împotriva Păcii comise de salariați	123
TITLUL XV	
Crima împotriva Păcii comisă de către cetățeni.	124
Capitolul XXIX. Crima împotriva Păcii comisă de particulari, prin instigare la război	124
Capitolul XXX. Alte crime comise de cetățeni împotriva Păcii	125
Postfață	128

PREFAȚĂ

Autorul acestor pagini își face o datorie de onoare în a evoca personalitatea și ideile unui eminent jurist pe care l-a cunoscut personal, membru al Baroului de avocați București. Friederich Weinberg (1900-1964), care în anii 1953-1954 a elaborat și a propus adoptarea unei Charte și unui Cod al Păcii.

Absolvent al Facultății de Drept din București, obținând licența în drept la 10 iulie 1923. Friederich Weinberg a practicat avocatura până la decesul său, cu excepția unei perioade în care – suferind vicisitudinile regimului de dictatură a fost radiat din rândurile avocaților, din motive rasiale.

A desfășurat o bogată activitate publicistică în domeniul juridic publicând articole în „Pandectele române”, „Tribuna avocaților”, „Gazeta tribunalelor”, „Orizonturi”, „Contemporanul” ș.a. În cadrul Baroului de avocați din București a îndeplinit, începând din 1954, sarcina de secretar al Comitetelor de luptă pentru pace. Din 1956 a devenit membru al Secțiunii de drept Internațional a Asociației Juriștilor din România.

Lucrarea sa „Carta păcii - Codul păcii” a fost prezentată conducerii Baroului de avocați București în 1953, deși lucrarea s-a bucurat de o frumoasă apreciere în rândul specialiștilor și al conducerii Baroului de avocați, propunerile formulate nu au fost însoțite de factorii de decizie ai timpului.

Fire modestă, dedicat profesiei, familist de excepție și om de cultură, Friederich Weinberg și-a dedicat întreaga viață – în pofida vicisitudinilor vremurilor în care a trăit - ideilor păcii, elaborând

două documente importante, care își păstrează valoarea până astăzi. Personalitatea sa a fost evocată de cei care l-au cunoscut, printre care profesorul George Sofronie dar și de autorul acestei evocări, într-o ședință a Uniunii Juriștilor din România, care a avut loc în anul 1986.

1. Considerații generale privind concepția lucrării

Opera de codificare a dreptului păcii întreprinsă de Friederich Weinberg cuprinde „Charta Păcii-Codul păcii, colaborării între popoare și a coexistenței pașnice a celor două sisteme”. Însumează o declarație de principii, un angajament al popoarelor și un număr de 59 de capitole, grupate în 11 titluri și 187 articole precum și o a doua lucrare „Carta păcii” (Partea specială) cuprinzând 30 de capitole, grupate în 15 titluri și 135 articole.

Ideea de bază pe care sunt fundamentate aceste remarcabile documente este aceea că pacea trebuie să devină „dreptul internațional al popoarelor”, starea de fapt și de drept a întregii omeniri. În aceste condiții, vechea doctrină „si vis pacem para bellum” trebuie înlocuită cu principiul „si vis pacem para pacem”.

Mult timp nedreptățite, transformate în masă de manevră ale unor războaie pustiitoare, care au provocat nenumărate victime, popoarele sunt chemate în zilele noastre să devină stăpânele propriului lor viitor condamnând cu hotărâre atât războaiele, cât și orice alte manifestări care ar pune în pericol pacea popoarelor.

Evocând o paralelă cu infracțiunile sancționate de dreptul intern Friederich Weinberg se întreabă: „Dar cine pedepsește oare crima uriașă, crima colectivă împotriva umanității, care este războiul? În numele cărui text de lege sunt împușcați, omorâți, mitraliați, milioane, zeci de milioane de suflete nevinovate? În numele cărui text de lege și în numele cărui drept sunt bombardate

orașe și sate, sunt arse în flăcări spitale, școli, facultăți de știință și cultură? În numele cărui text de lege se pregătesc bombele înfiorătoare puternice, cu puteri de foc uriașe, care vor arunca planeta în aer? (pag. 4).

Propunând legiferarea și condamnarea oricăror acte criminale care amenință pacea popoarelor, autorul se pronunță în favoarea elaborării unui document atotcuprinzător. care pe de o parte să garanteze apărarea și menținerea păcii, iar pe de altă parte să sancționeze pe cei care comit orice fel de acțiuni de natură să periclitizeze pacea. După cum arată în mod convingător autorul în „Capitolul introductiv” al lucrării sale „Codul păcii” este chemat să asigure liniștea popoarelor, să ocrotească munca lor, să coordoneze marea acțiune pentru progres asigurând victoria deplină a frontului uriaș al întregii umanități împotriva maladiilor, împotriva șomajului, împotriva sărăciei și a înrobirii popoarelor” (pag. 6).

De asemenea, sunt de remarcat considerațiile pe care autorul formulează în încheierea acestui capitol introductiv: „Codul păcii va asigura respectarea relațiilor internaționale, va garanta suveranitatea națională, va ocroti principiul neamestecului în afacerile interne ale altor State, precum și principiile egalității în drepturi ale tuturor popoarelor. El va constitui astfel pavăza de apărare a păcii într-o lume nouă, lumea științei, culturii, lumea progresului” (pag.7).

2. Mecanisme interne și internaționale de apărare a păcii

Pronunțându-se cu hotărâre pentru apărarea păcii popoarelor, Friederich Weinberg are în vedere întărirea rolului unor organisme exigente, ca de pildă O.N.U.. Consiliul Mondial ai Păcii, dar și crearea unor noi structuri la nivel intern și la nivel internațional.

Această organizație își are originile în primul Congres Mondial al intelectualilor pentru pace, convocat la 6 august 1948, la Wrocław. Ea reprezintă de fapt o coalitie de mișcări democratice, independente și nealinate. În 1996, Congresul Mondial al Păcii care a avut loc la Mexico-City, și-a redefinit sarcinile, în noile condiții, printre obiectivele sale înscriindu-se acțiunea pentru pace, dezarmare și securitate globală, dar și pentru independență națională, justiție economică și socială, protecția mediului, drepturile omului și moștenirea culturală.

La nivel intern el propune crearea în fiecare țară a unor „miniștri ai păcii, științei și culturii”, instituirea unui serviciu obligatoriu pentru apărarea păcii, crearea unor școli ale păcii”, științei și culturii, ca și a unor institute de pace și cultură, în fiecare țară. La nivel mondial propune încheierea unui tratat general cu privire la securitatea colectivă a popoarelor lumii, un „Pact al Păcii” între cele cinci mari puteri, membre ale Consiliului de Securitate al O.N.U. ca și a unor tratate bilaterale de prietenie, neagresiune și dezarmare între popoare.

Autorul mai preconizează instituirea unei „Luni a păcii și a coexistenței pașnice între popoare”, organizarea unor expoziții internaționale, întâlniri pașnice, conferințe internaționale ale miniștrilor științei și culturii.

Ca mijloc de sancționare a celor care comit crime împotriva păcii se are în vedere instituirea unui Tribunal Internațional al Popoarelor, considerat „forum suprem de judecată al popoarelor” ce urma să funcționeze pe baza unui statut. Acest tribunal ar fi urmat să fie compus dintr-un număr de judecători desemnați de fiecare țară prin plebiscit național alegerea lor urmând să fie ratificată de Adunarea Generală a Codului Păcii, de O.N.U. și Consiliul Mondial al Păcii.

În timp ce toate statele ar fi urmat să fie reprezentate printr-un singur delegat. O.N.U. și Consiliul Mondial al Păcii ar fi urmat să fie reprezentate, și ele, prin câte doi delegați, aleși pe bază de plebiscit. Președintele Tribunalului Internațional ar fi urmat să fie ales în unanimitate de către delegații judecători ai țărilor semnatare, această alegere urmând să fie ratificată de Adunarea Generală a Codului Păcii de O.N.U. și de Consiliul Mondial al Păcii.

Pe lângă Tribunalul Internațional al Popoarelor ar fi urmat să funcționeze și un număr de cinci „procurori ai umanității”, aleși de Adunarea Generală a Codului Păcii, iar ulterior confirmați de O.N.U. și de Consiliul Mondial al Păcii. Tribunalul urma să fie sesizat în mod direct de popoare prin ample memorii - dar și de procurorii umanității și marile instituții internaționale.

Dreptul de apărare ar fi trebuit să fie garantat în toate cazurile. Hotărârile s-ar fi dat cu majoritatea absolută de voturi, deciziile fiind redactate într-un termen de maximum 10 zile de la darea hotărârii iar hotărârea urmând să fie redactată în cele cinci limbi oficiale ale O.N.U.

Împotriva hotărârii dată de Tribunalul Internațional al Popoarelor, condamnatul, procurorii umanității, partea civilă și din oficiu O.N.U. sau Consiliul Mondial al Păcii ar fi putut introduce recurs în termen de 15 zile de la pronunțarea hotărârii date. Recursul ar fi fost introdus la o „comisie de recurs”, compusă din cinci magistrați, iar apoi judecat de toate popoarele lumii sub forma unui „Plebiscit Internațional al Popoarelor”, care ar fi urmat să se organizeze în fiecare țară. Toți cetățenii de la vârsta de 16 ani ar fi fost obligați să se pronunțe asupra recursului respectiv, ceea ce ar fi făcut ca „fiecare cetățean să devină astfel judecător și exponentul voinței de pace a întregii omeniri” (art. 134).

Hotărârea popoarelor, concretizată în Plebiscitul Internațional al Popoarelor, urma să fie tradusă în toate limbile, publicată în

buletinul Oficial al Tribunalului Internațional, adusă la cunoștință în toate instituțiile și școlile păcii. Așa cum se precizează în articolul 140: „Plebiscitul Internațional al Popoarelor devine astfel expresia reală a voinței de pace, a judecării întregii omeniri, a agresorului, sau al poporului, care nerespectând hotărârile popoarelor, împiedică și frânează progresul omenirii, atentând astfel la Pacea umanității”

Ca mecanisme internaționale de aducere la îndeplinire a hotărârilor. Codul Păcii menționează Comisia superioară a plebiscitului internațional și brigăzile păcii, sau executorii păcii.

Detaliind ideea organelor de asigurare a unei structuri internaționale de pace, Friederich Weinberg propune următoarele organe de conducere ale Codului Păcii: Adunarea Generală (în care fiecare țară are dreptul la nouă delegați), înaltul Consiliu al Păcii, compus din zece membri, Tribunalul Internațional al Popoarelor – despre care am amintit –, Comisia Supremă a Plebiscitului Internațional al Popoarelor care organizează aducerea la îndeplinire a celor decise, precum și Secretariatul Codului Păcii, care urma să acționeze independent de guverne, și care trebuia să se îngrijească de traducerea în viață a hotărârilor adoptate.

Printre mecanismele internaționale Friederich Weinberg are în vedere și crearea în scopul de difuzare și popularizare a ideilor Codului Păcii, a unei „Asociații Internaționale a partizanilor Codului Păcii”. Este de asemenea de menționat că în ceea ce privește ratificarea și semnarea Codului Păcii se prevede semnarea acestuia de către popoare prin reprezentanții lor legali, în număr de trei „chiar dacă n-au aprobarea guvernului respectiv. După cum se arată în art. 183 din acest proiect. „Delegații, reprezentanții organizațiilor de mase, precum și ai organizațiilor sindicale din țara respectivă, care reprezintă astfel majoritatea poporului respectiv dornic de a face parte ca membri ai Codului Păcii, vor putea semna în numele țării lor în mod legal valabil”.

3. Idei fundamentale și principii directoare

Codul Păcii însumează, printre altele o serie de idei directoare fundamentale, care pun în lumină viziunea democratică, de largă perspectivă, cu privire la relații internaționale pe care o are autorul său. Astfel, chiar în primul articol al Codului Păcii se arată că pacea „este starea de fapt și de drept a existenței popoarelor. În articolul 3 se precizează că raporturile de colaborare între popoare se desfășoară „prin relații culturale, economice și politice, întemeindu-se pe principiul egalității în drepturi și al autodeterminării lor”.

Un accent, deosebit putem întâlni în cadrul Codului Păcii în legătură cu principiul egalității și neamestecului în treburile interne, coexistenței pașnice a unor țări și popoare, asigurarea soluționării pașnice a oricăror diferențe, lată, de pildă, interesante prevederi ale art. 14 din Carta Păcii, care definesc autodeterminarea popoarelor. **„Popoarele, proclamă că numai poporul singur are dreptul să hotărască propria sa soartă”. Nimeni nu are dreptul de a se amesteca cu sila în viața altui popor, de a-i nimici instituțiile, de a-i schimba prin forță moravurile și obiceiurile, de a-i pune restricții în folosința limbii și de a-i diminua drepturile. Viața poporului este organizată de către el însuși și în virtutea principiului autonomiei, el este suveran în acțiunile sale, iar toate Popoarele sunt egale în drepturi, sub toate formele (subl. ns. V.D.).**

Dezvoltând această idee, art. 26 mai precizează că toate statele se bucură de suveranitate deplină, adică de starea de independență față de oricare altă putere, atât înăuntrul cât și în afara granițelor statului”. Sintagma este reluată de fapt și în art. 29, care prevede expres că: „toate statele sunt suverane ele nu au deasupra lor nici o altă putere mai mare. Ele sunt egale între ele și-și unesc toate

eforturile lor pentru menținerea și asigurarea păcii, pentru progresul uman, pentru colaborarea cea mai largă între ele”.

Prevederi de principiu se întâlnesc în legătură cu interzicerea armei atomice, armelor bacteriologice, chimice și de exterminare în masă.

Pe planul preocupărilor sociale, o idee interesantă este aceea legată de „asigurarea minimului de existență pentru fiecare cetățean” (art. 50). Această obligație ar urma să revină guvernelor tuturor statelor, fiind garantată și supervizată de câte un institut de asigurare și protejare a muncii, care va trebui să existe în fiecare țară.

În mod corelativ, la nivel mondial ar urma să fie înființat un institut internațional de asigurare și de protejare a muncii, care va examina statisticile întocmite în domeniul științei, artei, culturii și pe teren economic. Asemenea statistici ar fi trebuit să fie transmise în mod obligatoriu Institutului central de asigurare și protejare a muncii, pendinte de O.N.U și de Consiliul Mondial al Păcii, împreună cu propunerile și soluțiile adecvate, considerate a fi necesare. De menționat sunt și prevederile art. 52 legate de asigurarea și drepturile de locuință ale fiecărui cetățean, propunându-se ca în acest sens să fie desfășurate largi campanii de construcție, după un plan întocmit de Institutul internațional de asigurare și protejare a muncii.

Elemente de pionierat întâlnim în art. 53 din Capitolul XX, care este intitulat **„Asigurarea legăturilor comerciale internaționale. Acest important articol a cărei valoare este demonstrată din plin de evoluțiile recente, proclamă desființarea barierelor vamale, fiind exceptate numai acele mărfuri strategice, care prin esența lor pot constitui sau alimenta propaganda sau acțiunea de tulburare a păcii”**. Este dezvoltată ideea că numai prin schimbul liber poate fi realizat belșugul și progresul, preconizându-se înlăturarea tuturor

restricțiilor pentru dezvoltarea comerțului intern și pentru consumul intern al fiecărui stat.

4. Interdicții, sancțiuni

Data fiind orientarea lucrării pe care am menționat-o în numeroase capitole și articole ale Codului Păcii, ca și ale Părții speciale, sunt consacrate interdicției războiului, considerat înaltă crimă împotriva păcii și umanității”. Sunt incriminate acțiunea de război, violența și forța armată, războiul atomic, războiul agresiv.

Totodată, de remarcat sunt și prevederile art. 88 pct. 3, care se referă la actele de agresiune economică, constând printre altele în încălcarea suveranității și independenței economice, amenințarea bazelor vieții economice a unui stat, efectuarea față de un anumit stat a unor acțiuni care împiedică exploatarea de către acel stat a bogățiilor sale naturale sau naționalizarea acelor bogății.

Cu referire la situațiile care nu pot determina, în nici un caz o justificare a unui act de agresiune, sunt enunțate printre altele mișcările revoluționare, războiul civil dezordinile sau grevele, instaurarea sau menținerea într-o țară oarecare a unui anumit regim specific, economic sau social.

Ocupându-se în mod special de războiul nuclear. Codul Păcii relevă pericolul deosebit și gravitatea nu numai a folosirii armelor nucleare, dar și al unei amenințări cu folosirea acestora.

„Partea specială” cuprinde o largă enumerare a acțiunilor ce pot periclita pacea și coexistenta pașnică a popoarelor. Astfel, sunt enumerate ca fapte infracționale îndreptate împotriva păcii popoarelor, declararea de război, instigarea, tănuirea, împiedicarea colaborării între popoare, nerespectarea tratatelor de alianță, crimele împotriva dezarmării, nesocotirea suveranității și egalității în drepturi a popoarelor.

În legătura cu crimele împotriva păcii este de notat că art. 1 din Partea specială definește ca subiecți ai acțiunii de declarare de război, conducătorul unui stat, membrii unui guvern, precum și acela care deține o calitate oficială în stat. În legătură cu invadarea armatei a unui teritoriu străin, art. 2 incriminarea are în vedere „conducătorii unui stat”. Asemenea formulări se regăsesc în art. 6, 7 și 9, care conțin prevederi ce fac vorbire despre calitatea oficială a unor persoane. Cât se poate de relevante ni se par și prevederile art. 9, care se referă la persoanele oficiale care acceptă comisioane sau daruri, sau orice alte foloase, în scopul îndeplinirii actelor contrare interesului național.

Rețin atenția în mod deosebit și prevederile art. 14, care dispun următoarele: „Comite crimă împotriva colaborării între popoare, cel care deține o calitate oficială în stat, care calcă sub orice formă, suveranitatea națională a altui stat constrângându-l de a accepta condițiuni de exploatare, de subjugare, sau de înrobire economică și socială sub orice formă”.

În Partea specială se mai întâlnesc și alte tipuri de infracțiuni legate de favorizarea înarmărilor, încălcarea principiilor referitoare la dezvoltarea relațiilor prietenești între popoare, împiedicarea dezvoltării științei, culturii și învățământului, folosirea energiei atomice, a energiei hidrogenice și a altor arme de exterminare în masă, sabotarea soluționării pașnice a conflictelor internaționale, sabotarea încheierii unui „Pact al păcii” între cele cinci mari puteri, împiedicarea muncii de asistență sanitară, a mijloacelor de dezvoltare economică a popoarelor, a comerțului internațional. O prevedere de pionierat, pe care nu putem să nu o menționăm – raportându-ne la epoca respectivă – este aceea din art. 75, în conformitate cu care „Comite crimă împotriva păcii, cel care deține o calitate oficială în stat, care prin actele și faptele sale, direct sau indirect, împiedică libera dezvoltare a comerțului internațional, fie prin măsuri productive, fie prin taxe vamale

excesive, frânând astfel activitatea comerțului liber al schimbului comercial între state”.

Din vasta arie a infracțiunilor internaționale ce pot aduce atingere păcii mai pot fi menționate împiedicarea măsurilor de pregătire și a tineretului pentru apărarea păcii, sabotarea învățământului, a școlilor păcii, a instituțiilor de pace și cultură, a universităților păcii, a bugetului păcii ș.a.

5. Din cele arătate mai sus se vedește cu pregnanță faptul că juristul român Friederich Weinberg, promotor al adoptării unor documente angajante, prin care pacea trebuie ocrotită și garantată, nu era nici pe departe un simplu „vizionar” care căuta să demonstreze valoarea păcii și să-i convingă pe oameni de beneficiile ei, ci și un jurist pragmatic, întemeiat pe o vastă cultură și cu un spirit deosebit de analiză, care la momentul și la timpul respectiv a știut să selecteze un număr de modalități atât juridice – cât și extrajuridice, educative, instituționale care ar fi putut să asigure dreptului la pace o dezvoltare stabilă și de durată.

Evident în momentul în care au fost elaborate cele două documente ale juristului român Friederich Weinberg, România nu dispunea încă de posibilitățile necesare pentru a promova pe plan diplomatic o inițiativă privind elaborarea unui Cod și a unei Charte a păcii. Ascendentul influenței sovietice asupra României era încă prea puternic atunci pentru a putea permite promovarea unui document care făcea vorbire despre răspunderea șefilor de state, a unor înalți demnitari, despre cerința promovării egalității în drepturi a popoarelor, despre interzicerea amestecului în treburile interne, despre promovarea liberă a comerțului internațional. La Kremlin era încă interzis să se vorbească despre „pădurea Katyn”, iar „Raportul secret” a lui Hrușciiov despre perioada lui I.V. Stalin avea să fie prezentat de abia în 1956, la cel de al XX-lea Congres al P.C.U.S.

Oricum ar fi, prin perspectiva istoriei, ideile lui Friederich Weinberg își păstrează importanța lor și astăzi, nu numai teoretică, dar și practică, aplicativă. Militând cu hotărâre pentru adoptarea unor măsuri ferme de apărare a păcii, pentru incriminarea actelor de agresiune atât militară, dar și politică sau economică, Friederich Weinberg se manifestă ca un precursor al unor idei și concepte care de abia mulți ani mai târziu au putut să-și găsească recunoașterea și consacrarea. Fiind mai puțin cunoscută de publicul din țara noastră și în special de tânăra generație, opera lui Friederich Weinberg se cere a fi studiată, cunoscută și apreciată. El se înscrie, neîndoielnic, în galeria marilor specialiști, a juriștilor care au militat pentru cauza păcii, astfel încât multe dintre ideile sale valoroase rămân adevărate repere ale unor viitoare cercetări, opera sa meritând să fie pe deplin reconsiderată și transmisă spre studiu și exemplu multor generații.

Articolul regretatului **Prof. Victor Duculescu** a apărut în: **„Caiete de drept internațional” Nr. (3) 2 Anul II 2004 pag. 92–96 REVISTA: – Facultății de Științe Economice și Administrative din cadrul Universității Eftimie Murgu, a Societății Române pentru Protecția Bunurilor Culturale REȘITA – ROMÂNIA și a Asociației Experților Europeni Agreeți PARIS–FRANȚA.**

Prof. univ. dr. Victor Duculescu

PARTEA GENERALĂ

CAPITOL INTRODUCTIV

Mișcarea luptei pentru pace, inițiată și condusă la început de către Comitetul Mondial al partizanilor Păcii - și apoi de către Consiliul Mondial al Păcii, constituie o cotitură, un drum nou plin de lumină în istoria popoarelor.

Istoria ne arată că, veacuri de-a rândul, masele au fost înlăturate de la conducerea statului, doleanțele lor au fost înăbușite prin forța armată iar, justele lor revendicări au fost denaturate, falsificate prin acțiuni de dezbinare, ură de rasă, de clasă ce au luat forme din ce în ce mai violente în decursul timpurilor. Fascismul și hitlerismul s-au manifestat cu violente și masacre, reprezentând interesele personale ale pretenșilor conducători, care, la adăpostul unor false teorii, criminale, au asmuțit *Popoarele* unul împotriva celuilalt, au dezlănțuit ultimele două războaie, încercând să însele conștiința maselor largi, înăbușind în valuri de sânge orice încercare de rezistență.

Acești criminali, uzând de forța organizată armată, au creat teorii care, proslăvind forța și brutalitatea, au ridicat la rangul de lege uciderea maselor, prin discriminări rasiale, promovând genocidul, înecând omenirea în valuri de sânge. Abatoare și spânzurători, crematorii și lagăre, perfecționarea armelor de foc împotriva științei și culturii, orașe și sate întregi ruinate și rase de pe pământ, sute de milioane de morți, zeci și zeci de milioane de invalizi, ființe smulse din rândurile

oamenilor, din rândul vieții, iată bilanțul celor două războaie. Dar, cine oare, ar putea arăta și cântări imensa suferință umană, doliul fără de sfârșit al mamelor, al văduvelor, al copiilor fără părinți, care au întunecat sufletele și inima popoarelor, victimele ultimelor două războaie?

Știința a dezrobit din întunericul adânc în care au fost ținute popoarele, conștiința lor, arătând rolul nefast pe care l-au jucat pretenșii conducători, grozăviile, violentele și masacrele, întrebuințate de aceștia împotriva omenirii, pe care au exploatat-o până la sânge, servindu-se de războaie, ca de mijloacele cele mai apropiate, pentru realizarea scopurilor lor de îmbogățire și de asuprire a maselor.

Popoarele își pot crea și făuri singure istoria lor atunci când slujesc cauza păcii, cauza apărării sfinte a Patriei lor, când luptă cu entuziasm fierbinte, împotriva agresorilor și cotropitorilor, care urmăresc exploatarea și distrugerea popoarelor.

După cel de al doilea război mondial, *Popoarele* sătule de atâtea suferințe, ruină și sânge, au înțeles să-și concentreze voința lor uriașă, unindu-și puterile pentru a decide ele însele de propria lor cauză.

O învățătură nouă, creată pe realitățile vieții, izvorând din experiența popoarelor, a fost sintetizată și a pătruns ca un far luminos conștiința întregii omeniri:

„Pacea poate fi salvată, Pacea trebuie salvată dacă *Popoarele* își vor lua cauza în propriile lor mâini și o vor duce până la capăt”.

Conștiința popoarelor, pătrunsă de forța lor uriașă, de rolul principal ce-l joacă în arena istoriei, a chemat la viață sute și sute de milioane de oameni, la apelul înflăcărat al marelui front al partizanilor Păcii. Această mișcare nobilă condusă astăzi cu mână fermă de către Consiliul Mondial al Păcii, înfățișează noua istorie a omenirii. *Popoarele* egale în drepturi, libere pe

soarta lor, vor să colaboreze unele cu altele, vor să trăiască în pace, vor să lupte nu unul împotriva celuilalt cu armele ucigașe ale morții, ci ele își unesc într-o supremă încordare, toate gândurile, toate forțele lor, pentru progresul științei și culturii, pentru asigurarea unei vieți fericite, pentru întreaga omenire. Prin asigurarea păcii între popoare, prin colaborarea lor, prin coexistenta pașnică a celor două sisteme, prin dezvoltarea la maximum în slujba fericirii umane, a științei și culturii.

Trecutul întunecat, arată că războaiele, diplomațiile și așa zisul drept internațional, au fost armele de luptă ale pretenșilor conducători, ce au jucat rolul nefast de a frâna mersul popoarelor înainte, de a sabota elanurile creatoare ale maselor populare, care au fost ținute în întuneric, în ignoranță, în exploatare, în sărăcie și înrobire totală.

De la scrierile regilor asirieni, ce constituiau ordine pentru masele largi, până la ambasadorii de care depindeau pacea și războiul; de la învățăturile Indiei antice a lui Manu, care ne arată că: „Pacea și antipodul ei (războiul) depinde de ambasadori, căci numai ei creează și pun la cale, cearta dintre aliați. În mâna lor se află destinele din cauza cărora se menține pacea între regi sau izbucnește războiul”. De la războaiele Greciei vechi, care constituiau o armă extrem de puternică în mâinile preoțimii grece, îndreptată împotriva acelor ce ar fi pricinuit vreun rău templului lui Apollo, unde toți membrii unei amfichionii legați prin jurământ, trebuiau să ia parte la războaiele sacre, până la tratatele și alianțele militare și politice numite „Simachii”, până la persoanele trimise împreună cu ambasadorii (vestitorii, presbeis, actorii), care erau întotdeauna uneltele oarbe și docile în mâinile conducătorilor, tratatele de agresiune și de neagresiune ale lui Filip, până la reprezentanții diplomați ai Romei vechi (legații, oratores); de la edictele romane ale Romei vechi până la raporturile de independență feudale, în care caracterul diplomației reprezenta specificul

regimului feudal bazat pe serbie, până la epoca barbarilor, cu marele cadouri pe care delegații le primeau în diplomația Bizantină; de la diplomația papală până la tratatele principilor de la Kiev, care în tratatele încheiate cu vecinii arătau o dragoste reciprocă „până când soarele strălucește și lumea toată trăiește”; de la alianțele matrimoniale ale principilor ruși cu casa domnitoare a principilor vecini; de la tratatele comerciale, odată cu apariția orașelor germane comerciale, care urmăreau stabilirea raporturilor comerciale între orașele rusești și negustorii germani, până la tratatele din secolele XI - XIII, întărite prin jurământ pe cruce și care urmăreau numai interesele statelor respective ale conducătorilor, până la legăturile Rusiei Nord-Estice cu Bizanțul, când biserica rusă și Patriarhatul de la Constantinopole capătă o influență deosebită; de la tratatele între principii din secolele al XIV-lea și XV-lea, în care locul fiecărui principe în regimul feudal era determinat de dreptul de familie fixat deasemeni prin tratate, se întinde același fir conducător: **principii concentrau în mâinile lor toate raporturile, toate puterile pentru folosul lor personal.** Puterea uriașă a papalității, ridicarea cruciadelor, mișcare de mari proporții, care sub forma cavalerilor și a altor instituțiuni, au stabilit forța bisericii papale, au asigurat izvoare mari de venituri pentru întărirea papilor în lupta contra împăraților. **Războaiele s-au ținut lanț, ele au fost întotdeauna armele de luptă ale regilor, ale împăraților, ale papilor împotriva unui pretins dușman.**

În aceste războaie, *Popoarele* nu aveau nici un rol, nici un amestec decât acela de a servi ca masă de manevră, carne de tun, în realizarea scopurilor de dominație ale așa zișilor conducători.

Secolele XVI, XVII și XVIII, scot pe arena istoriei noi principii, care în realitate camuflează aceleași interese ale clasei dominante.